

A kamara újból kéri a kereskedelmi minisztert, hogy szállítsa le a 110 százalékos utadót.

Szeged, augusztus 19. (Saját tudósítónktól.) Köztudomásu, hogy a város társadalmának legkülönbözőbb rétegeiben éles harc indult meg a teljesen igazságtalan száztízszázalékos utadó ellen, amely indokolatlanul leginkább a belterület polgárait sújtja akkor, amikor az utépítési és javítási program a külterületek felé tendálódik. A polgárság már élesen szembehelyezkedett ezzel az akkori közgyűlésen is, míg a kereskedelmi és iparkamara akkor közvetlenül terjedelmes feliratban kérte a kereskedelemügyi minisztert a magas adó leszállítására. Az alapos indokokkal alátámasztott feliratot azonban „különböző okok miatt” nem vette figyelembe a miniszter.

A kamara most ismét felír a miniszterhez és erélyes hangon bizonyítja az adó tarthatatlanságát. Miután ebben a feliratban konkrét ada-

tok foglaltatnak, remélhető, hogy a miniszter rövidesen leszállítja a száztízszázalékos a megfelelő nivóra. A felirat elsősorban rámutat arra, hogy ez az adó mintegy nyolcvan százalékban a Belváros kereskedő- és iparostársadalmát terheli. A felirat ezután előadja azt, hogy amikor a miniszter jóváhagyta a 110 százalékos, csupán nyolcvankétfélmillió volt az az összeg, amennyit kontempláltak az utadóval befolyó bevételekre. Ezzel szemben kerek ezernyolcszázmillió koronát fizettek be az adózók utadó címén csak augusztus elejéig, úgy hogy már ez a nem végleges összeg is sokszorosán túlhaladja a miniszter által kontemplált összeget. A kamara most ebből az indokból is kéri a minisztert, hogy szállítsa le a száztízszázalékos utadót, még pedig nemcsak a jövőre, hanem visszamenőleg is.

Kikorrigálták a szegedi indexet.

Tizenöt százalékkal magasabb az index.

Szeged, augusztus 19. (Saját tudósítónktól.) Ismeretes, hogy az elmúlt héten tizenöt százalékkal leszállították a szegedi indexet azzal az indoklással, hogy dacára a közszükségleti cikkek árnívója változatlanosságának, olcsóbbodást jelzett az index, mivel a burgonya mintegy kilencszáz koronával lett olcsóbb. Ez a sülyedés azért állott elő, mert a burgonya igen jelentős egységgel veszt részt az indexben, amely pedig minden mozgásra pontosan reagál. Így az index értelmében a munkások az októberi alapszámokra, azoknak háromszázharmincöt százalékat kapták.

A tizenöt százalékos indexsülyedés, illetőleg a mintegy háromszázalékos bércsökkenés élénk elkeseredést váltott ki a munkásság köreiből. Álláspontjuk az volt, hogy ez a bércszállítás semmiesetre sem igazságos, mivel a burgonya jelentéktelen olcsóbbodásával még nem olcsóbbodtak három százalékkal az összes többi közszükségleti cikkek és így az elmúlt héten is éppen annyi kell a mindennapi megélhetésre, mint azelőtt való héten. A munkások ezért az index sürgős kikorrigálását kérték.

Ebben az irányban már az elmúlt hét végén is lépések történtek, azonban a már érvényben levő indexet utólag megváltoztatni lehetetlen volt. Most azután a folyó hétre a szerdai ünnep miatt, kedden délelőtt ültek össze a munkásság és a munkaadók képviselői, hogy erre a hétre megállapítsák az indexet. A tárgyalások alkalmával a munkaadók képviselői is honorálták a munkásság álláspontját, amennyiben az a fel fogás alakult ki, hogy egyetlen cikk lényegtelen olcsóbbodásával nem lehet igazságtalanul leszállítani az egész indexet és így egyetlen néhány százkoronás olcsóbbodás miatt nem lehet, hogy a munkások teljes három százalékkal kapjanak kevesebb bért.

Ezek után erre a hétre ismét 350-ben állapították meg az indexet, annak ellenére, hogy az egyes cikkek árszámban lényeges eltolódás nem történt. Így a munkások ezen a héten a 15 százalékkal fölemelt index alapján, három százalékkal magasabb bért kapni, mint az elmúlt héten, illetőleg visszakapják azokat a béreket, amelyeket két hét előtt fizettek munkájukért.

Nyolcmilliárd koronával csökkent a város földbérjövödelme.

Elkészült a jövő évi aranykoronás költségvetés.

Szeged, augusztus 19. (Saját tudósítónktól.) A városi számvevőség néhány hétig tartó gyorritott munka után most elkészült a város háztartásának 1925. évi aranykoronás költségvetésével és azt Scultéty Sándor főszámvevő jelentés kíséretében már be is terjesztette a tanácshoz. A költségvetés, amely 1914 óta az első aranykoronás számvetése a városnak, rendkívül érdekes adatokat tartalmaz és nagyon sok olyan nagyjelentőségű változást lepez le, amely a papirkoronás költségvetés szűkös számrengetégekben elveszett volna. Kiderül belőle a városi gazdálkodás számos hibája, számos gyöngesége és megdönthetetlen érvül szolgál azok számára, akik már évek óta küzdenek szóval, írással a városi jogfolytonosság helyreállításáért.

A számvevőség költségvetési előirányzata szerint az 1925. évi kiadások végösszege 4,832.645 aranykorona lesz, a bevételek végösszege pedig 4,674.073 aranykorona. A mutatózó 158.572 aranykorona hiány a föld-, a ház- és a társulati adó után kivetendő ötven százalékos pótdadóban találja meg fedezetét.

A főszámvevő jelentésében összehasonlítja a legutóbbi békebeli költségvetést, az 1914. évi az 1925. évi költségvetéssel. Az 1914. évi költségvetésnek 6,832.914 korona volt a mérlegeredménye, tehát az 1925. évi költségvetésnél 1,753.269 aranykorona visszaesés mutatkozik. (Ez a visszaesés tulajdonképpen sokkal nagyobb, mert a differencia csupán az 1914. és az 1925. évek költségvetésének numerikus különbségét mutatja, de nem mutatja meg azt a különbséget, ami az 1914. és az 1925. évi aranykorona

vásárló ereje között mutatkozik.)

A főszámvevő jelentésében beszámol arról is, hogy az 1925. évi költségvetés mérlegeredménye 82 milliárd papirkoronának felel meg, ami hetvenmilliárd papirkoronával haladja meg az 1924. évi költségvetést.

A világitás, a fogadalmi templom és a lakásinség.

— Ezeknek előrebocsátása után jelentem — írja a főszámvevő —, hogy a költségvetést a lehető legnagyobb körültekintéssel állítottam össze s minden előrelátható szükségletéről a költségvetésben gondoskodtam. A rendes költségvetés évről-évre ismétlődő kiadásainak legtöbb tételénél nagyobb összeget vettem számításba, sőt olyan kiadások fedezetéről is gondoskodtam, amelyek a rendes kereteken túl fontos feladatok megvalósítását célozzák. Így a mérnökség által 600.000 aranykoronában előirányozni kért közvesési hitelt 1,000.000 aranykoronára emeltem fel, a közvilágításra igényelt rendes hitelt a nagyköruton belüli városrész világitásának megjavítása céljából 50.000 aranykoronával emeltem, a külvárosrészek világitási költségeire külön 50.000 aranykoronát irányoztam elő, a fogadalmi templom építési alap javára bérbeadott földek hasznából befolyó s a templom folytatóságos építési költségeire előirányozott 78.360 aranykoronán felül még 200.000 aranykoronát irányoztam elő úgy, hogy ezzel a kiegészítéssel a jövő évre tervbe vett munkák végrehajtása akadályba nem ütközik, a városi alkalmazottak részére az eddig érvényes rendeletek alapján megállapított

pitott aranyparitások fizetésén felül a költségvetésbe még 200.000 aranykoronát állítottam be azért, mert a most élvezett illetményeknek felemelése esetére fedezetéről már most kívántam gondoskodni, a lakásinség némi enyhítése céljából egy új bérház építésére 300.000 aranykoronát állítottam be a költségvetésbe, kettős célt ötvíván ezzel szolgálni, az egyik — mint említettem — a lakásinség enyhítése, a másik — munkaalkalom teremtése.

— A személyzeti létszámapasztás figyelembe vétele után az összköltségvetési jövedelem 27.2 százalékát, vagyis 1,312.704 koronát köt le a személyi javadalmazás, amely költség kisebbedését van hivatva az 1924. évi IV. tc. végrehajtani, ha a közigazgatásunknál a létszám folytatólag apaszható lenne. Megjegyezni bátorodom, hogy ennek az összegnek a keretében minden néven nevezendő személyi javadalmazás benn foglaltatik.

— A fent felsorolt s kiemelt tételeken felül minden egyes kiadási tételt a mai árak mérlegelése után előállható szükséglet mérvéig felemeltem s ha netán egyes költségvetési cimeken előirányozott összegek nem bizonyulnak elegendőnek, úgy módunkban lesz a hitellülepést megfelelő reális póhitellel fedezni.

Hatszáz ezer aranykoronás földbérnökcsökkenés.

— A földek bérjövödelmének az 1924. évi 1,642.367 koronás földhasznbérrel szemben 1,047.722 koronát irányoztam elő aranykoronában az 1925. évre. Megjegyzem, hogy bérföldeink ezidőszertint buzaválutában fizetik a földhasznbért s a kiszámítás alapjául 350.000 koronás métermázsánkénti buzaárral számoltam. Ha a buza árát 400.000 koronával számítanám, akkor a most fizetett buzaválutás földhasznbér 450.000 aranykoronával maradna alatta a békebeli földhasznbérének. (Ez pedig közel nyolcmilliárd papirkorona veszteséget jelent a város számára.) A közel napokban elvetette a tanács azt a javaslatomat, hogy a földhasznbéréknél is, — legalább az új bérbeadásoknál — térjünk át az aranyszámításra. Ezuttal újból javaslom a tek. Tanácsnak, tegye megfontolási tárgyává a kérdést, mert a földhasznbérjövödelme visszaesésének egyedüli oka az, hogy a földbérlok nem fizetik azt a hasznbért, mint amennyiért a kérdéses területet kibérelték.

— Figyelmébe ajánlom a tek. Tanácsnak, hogy a közvágóhid tételénél mintegy 65.000 aranykoronás deficittel kellett számolni, amely onnan ered, hogy az óriási dologi kiadással szemben a vágatások a hus drágulása folytán még mindig visszaesőben vannak.

A kereseti adó.

A kereseti adóból várható bevételek címén 1,490.197 aranykoronát irányoztam elő, annak bevételi tétele a pénzügyigazgatóságnál fekvő kivetés eredményét fedi a az ott szerzett felvilágosítás szerint a kereseti adó összege inkább több lesz annál az összegnél, mint amennyit én a költségvetésben előirányoztam. A hordójelzési díjakból befolyó bevételek a kiadásokat nem fedezik, kérem a tek. Tanácsot, kegyeskedjen ez ügyben a díjaknak aranyparitásra való felemelése céljából a magyar kormányhoz felirattal fordulni.

Végül azt kéri a főszámvevő, hogy a tanács bírálja felül a költségvetés minden tételét és döntsön legjobb belátása szerint.

A főszámvevő jelentéséhez — véleményünk szerint — fölösleges minden kommentár, mert a számok mindennél ékebben beszélnek. Eimondják, hogy a város gyengéd földbirtokpolitikája közel nyolcmilliárd koronával csökkentette a jövödelmeket ma, amikor olyan nagy szükség lenne a tíz esztendő rongálódások helyreállítása érdekében arra a nyolcmilliárd koronás elveszett jövödelme.

A költségvetéssel a tanács, értesülésünk szerint, megvárja a szabadságon levő polgármester hazaérkezését és csak azután terjeszti a pénzügyi bizottság elé.

Ha nyomtatványra van szüksége, telefonáljon a Délmagyarország Hírlap- és Nyomdávalal R.-T.-nak, telefon 16-34.